

Slak uit Amerika belaagt potorchidee in Nederland



16 jun 2011

Onderdeel: Wageningen UR Glastuinbouw

Een kleine huisjesslak veroorzaakt schade in de teelt van potorchidee in Nederland. In opdracht van de Productschap Tuinbouw heeft WUR Glastuinbouw de slak laten determineren en de beschikbare kennis over de slak verzameld. Uit het onderzoek blijkt dat het gaat om de glimslak *Zonitoides arboreus* (Say).

Foto: De glimslak Zonitoides arboreus en wortels van potorchidee met door de slak veroorzaakte schade (foto: Scott Bauer, USDA Agricultural Research

Service).

Herkomst en plaagstatus

Het oorspronkelijke verspreidingsgebied van deze soort is Canada, Central Amerika en het Caribische gebied. Het is een zeer wijdverspreide soort, en komt in uiteenlopende habitattypes voor. De glimslak is in Californië al bekend als een plaag in orchideeën sinds 1949. In Hawaï veroorzaakt de glimslak schade sinds eind jaren 90, voornamelijk in *Oncidium*, maar ook in *Dendrobium*, *Cattleya*, *Phalaenopsis* en *Vanda*. In de orchideeënteelt, voeden de slakken zich met de wortels, waardoor planten onstabiel worden en een groeiremming optreedt. Vanwege de onstabielheid worden planten onverkoopbaar. Pas na bestrijding van de slak en herstel van de wortels, zijn de planten weer verkoopbaar.

Biologie en populatieontwikkeling

In potorchidee worden de eieren van de glimslak gelegd nabij de wortels in clusters van 3-8 eieren. In 25°C, komen de eieren na 13 dagen uit en duurt de ontwikkeling van ei tot volwassen slak 3 maanden. De maximale levensduur is niet bekend, maar de slak kan in elk geval 2 jaar leven. De glimslak is hermafrodit – elk individu beschikt over zowel de mannelijke als vrouwelijke voortplantingsorganen. Een geïsoleerd individu is daarom in staat om een schone teelttafel te infecteren, zelf levensvatbare eieren te produceren en een populatie op te bouwen. Echter, de populatie komt traag op gang. Pas na drie maanden begint de tweede generatie met reproduceren (Vergelijking: bij trips is dit al na 2-3 weken). Pas vanaf dat punt begint de populatie snel toe te nemen en wordt de schade goed zichtbaar. Omdat potorchidee een lange teelt is, krijgt de populatie voldoende tijd om op gang te komen.

Bestrijdingsmethoden

In Hawaï is de effectiviteit van verschillende beschikbare middelen tegen de glimslak getest. Bij geen van de korrels met een lokstof is aantrekking van slakken naar de korrels gevonden. Alleen bij een korreltype met 7.5% metaldehyde, was er een dodende werking aangetoond. Metaldehyde en methiocarb bleken de meest effectieve vloeibare chemische middelen. De meeste bedrijven in Hawaï gebruiken deze middelen en hebben daarmee de problemen met de glimslak grotendeel opgelost. Cafeïne bleek nog effectiever dan alle geteste chemische middelen. Echter, geen één van deze middelen is voor dit doel toegestaan voor gebruik in de Nederlandse glastuinbouw. Daarom zal FytoConsult in een vervolg onderzoek verschillende chemische en biologische middelen testen in de bestrijding van de glimslak.

De weg vooruit - Preventie en biologische bestrijding

Na ruim 10 jaar onderzoek en praktijkervaring in Hawaï is men tot de conclusie gekomen dat chemische bestrijding van de glimslak lastig is en dat de sleutel voor oplossing ligt in preventie. Daarnaast is in de VS de effectiviteit van chemische bestrijding in de loop van de tijd afgenomen mogelijk door opgebouwde resistentie.

Het is daarom belangrijk om te testen hoe het besmetten van schone teelttafels vermeden kan worden en om de nadruk te leggen op biologische bestrijders. Mogelijkheden daartoe zijn voor handen.

Contact



Amir Grosman

[visitekaartje](#)

amir.grosman@wur.nl

» [meer Contact](#)